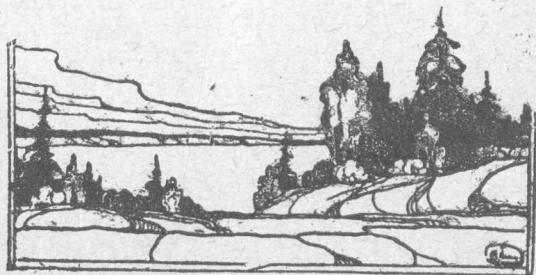

Н 29-8

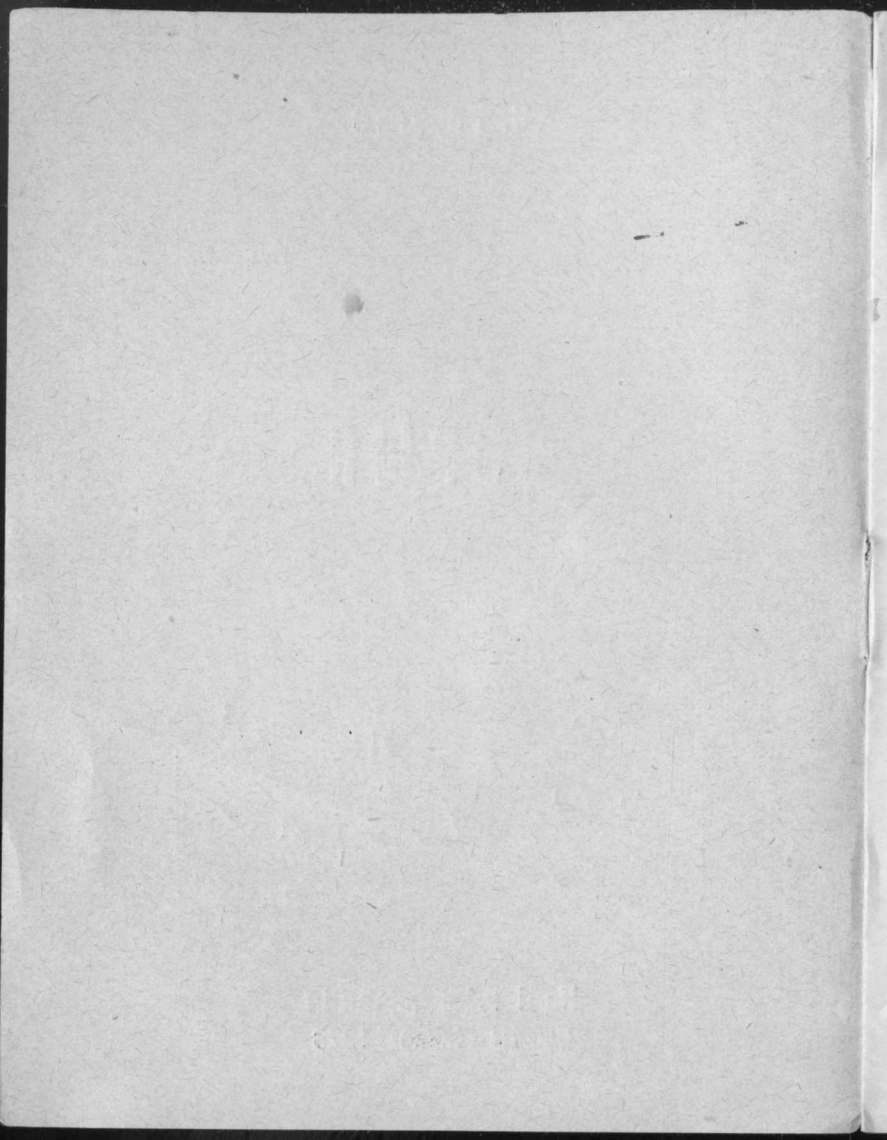
37.

Ч. РОБЕРТС

ВÖРЫН

Комі ыга лезан-ін
Сыктывдінкар—1928

Челадлы лыд-дысан нига

Коми-3

1-157

4020

Ч. Робертс. П. Б. В. ЛНГР.

ОБЯЗ. ЭКЗ.

1928.

В Ö Р Ы Н

Роч-вылыг комиён лөгödic

I. Желькин.

Комі нига лезан-ін
Сыктывдинкар—1928

Република България

Ком-3

В О Р Я Н

Гор. Устьсысольск. типогр. Коми Издательства

Облит № 332

Тираж 2000

Република България

И. Ленин

Комитет за издательство
Създадено — 1928

Ворын.

Воис тажа шоны гожом. Отчыд Семен-дад ичотик Василейкод мунисны вөрө. Ворын-од, ти гашкө асныд казавлид, зев лөсыд төдмавны вөрса олыеяс-лыс олан-ногсө. Быдторсө позө адзывны: кызи олөны, мыж керө-ны: көчяс, туланяс, вижа-орда-яс, байдөгяс да нөшта уна-пө-лөс вөрса олыеяс.

Мунтөзис Семен-дад дыр велөдис Василейос, кызи колө ворын овны, медем вөрса олыеяс ез кутны повны, сизтө-од лужкижы-ка ставсө адзылан најө олөмыс.

— «Кор ми пуксам текөд, Василеј, вөрса олысјасыдлыс олан-ногсөтөдмавныд, первојтө кажитчас, бытөө мијан маті-гөгөрын некод абу, ставыс бытөө кулөмаөсө либө пышјөмаөсө. Лучкыжык-кө виқөд-лам—адзам: быд пу-сајсаң, корјас, быдмыс турун-сајсаң мијан-вылө виқөдөны зев уна сін. Ставныс лаңтасны, мед ескө он каңав најөс, зев полиг-тырји мортјасыд-вылө кутасны зоргыны-виқөдны. Те-кө қикөз лаңтан, кіөн ни кокөп он кут вөрөшітчыны, весіг нөжјөнїк кутан долавыны, вөлісї вөрса-олысјасыд оз кутны повны тес, нөжјөнїк ставныс бөр кутасны легны-вөрны, да асланыс ужјас-бердө-кутчисасын».

Зев суса Васілеј кывзіс Се-
мен-дадлыс вісталомсö. Бөрвы-
лас ыжыда да сёлөмсаң ышлов-
зіс да көсјысіс лүчки, Семен-дад-
вісталом-серті, овны да зев лүч-
кі, вөрзөдчытөг вöрын пукавны.

Вöрын Семен-дад да Васи-
леј лөсөдчисны зев гажа, кос
жала-ніщка местаö. Пукеісны мыр-
бокö, кокјас ңужөдісны, медым
лөсыджык пукавны лөö да лүчки-
жык візөдны ас-гөгөрсä вөрса
олөмсö. Ічөт Васілејлы зев кок-
ңид да лөсыд кажітчіс тазі пу-
кавны. Недыр-мыст, кыскö ыжыд
шом-гаг лебзіг-костіыс швачкы-
сіс пуö да үсі Васілеј кок-вылө.
Турбылтчіс сөмын... Гащөн кок-
јаснас шенасіс-шенасіс да кызкө

Васілеј кокөз сүзөдчис. Кутіс сы-
кок-куза кавјасны. Васілеј оз
лолышт... Кок гілалө, серам пе-
тө, ачыс мөвпалө: „өті гагөс
ылөді“!

Кылө Васілеј, мыјкө коксө зев
јона кутіс чутјөдлыны, бығтө код-
кө зев уна јемјасөн быщјөдлө.
Гөгөрвоис, мыј кокјас заводітісны
поңавны. Зев ескө окота лоі сы-
лы четчыны да котралыштны,
сөмын мөвпыштіс, вөрғөдчан-кө-
пө, сесса һинөм он адзыв.

Ез ло дыр мөвпавны Васілеј-
ды. Кыскө, һинөм төдтөг, на-ді-
нө кык көч четчыштісны... Өті-
кыс вујіс Семен-дад кокјас-во-
мөн да стокһитчис бөрса лапајас-
вылас, Васілејлы ланыд. Мөдыс

неуна ылөжык, сиз-жө сүвтіс
лапајас-вылас. Васілеј чујміс. Кок
пожалөмыд-тај өdjө вуні. Васі-
леј сін лапнйттөг візөдө көчјас-

вылө, најө
мылкја-сін-
јаснас Васі-
леј-вылө зор-
гөны. Пелјас
сүвтөдөмаөс,
шыңјалөны...
Чашнїтіс пі-
пу кор, кутіс
јірны. Јірыштїс, четчыштїс возө.
Мөдыс сы-бөрса. Бергөдчылісны
нөшта, візөдлісны да сајалїны пу-
јас-сајө...

Ез-на удїтны лүчки көчјас
сајавны, кыскө Васілеј кокјас-

дорö пујас-костые четчыштис выль-
пöлөс вiжоват эвер—тулан, јое
пiнјассö жергöдис. Васiлеј-вылө
зев збылые вiçöдлис да кутис
iсаны-дукавны... Кöчјаслые ду-
сö казалис.. Зев терыба, гусöни-
көн, кöчјас-бөрса котöртис.

Васiлеј мөвпыштис: мед-пö ес-
кö кöчјасыд тајö јое пiн-улö оз-
жö сурöдчыны.

Сöлөмыс ыркмуни Васiлејлөн.
Вiçöдлыс—дөрөм сос-кузаныс кајö
зев ыжыд да кыз вегыль. Васi-
леј повзис-код: кајас-пö сос-ку-
заныд да пырас дөрөм јурјув-са-
јад. Ез-на удит Васiлеј вегыльс
ускөдны, кыккө сiјö-жö сос-вылас
пуксис вегыль-сојыс зи. Зев öдјö
вегыль-динö мунис, вылас вожасис

да чушкіс. Вегыл-тај ödjö колча-
моз гартыштчіс да лаһтіс.

Воҙ-кокјаснас зі вегылөс то-
пөдіс, вомса клешціјассө кучік-
улас сүјіс да-і күтіс сылыс вір-
сө да вемсө һоһавны. Ҷікөҙ по-
маліс: ыжыд вегылсыд сөмын ко-
ліс аһкыщ-ыжда јокмыл.

Васілејлы тајö зев дівө-код-
кажітчіс. Пукалө век өтк-ног,
шыһітөв, веег гусөн додалө.
Ачыс мөвпалө: мыј-бара һөшта
воҙө доас.

Ез дыр ков мөвпавны: пујас-
костыс зев һөжјөнк петіс најан-
мудер руч. Зев суса віҙөдліс на-
вылө да ҙвиркһітіс-четчыштіс бо-
кө. Нөшта поліг-тырјі віҙөдліс да
һөжјөнк воҙө күтіс мунны...

Ез-на үдiт руч сажавны, ту-
рун-пiын кыш-кыш мунi да-i чiп-
сөм шы бытө кылис.

Виқөдлiс Васiлеј сусежыка, ту-
рун-пөвстi вөлөм үјө байдөг, да-
өдi став пiјаннас! Байдөг-пiјан
вөлины зев-на қолаөс, но збојөс-
нын: сiзи-и зөбжысөны да мырд-дө-
ны мөда-мөдыслыс, мыжкө-кө ма-
мыс сөтас сојан-тор.

Руч казалис байдөг семјато-да
бергөдчiс бөр. Васiлејлы зев
лоi жал байдөг-чукөрыд. Көсјө-
нын вөли повөдны ручөс да мез-
дыны байдөг семјаөс, сөмын сек-
костi байдөг-мамыс ачыс казалис
ручтө да аслыс-ногөн чiпөстiс.
Чiпөстөм-бөрын байдөг-пiјан во-
шiны, бытөө му-пiјас пырисны.

Мудер руч мыјөн кыліс байдөглые чіпөстөмтө, пырыс-пыр кутіс зев һөжјөнїк сы-бердө кысыны. Байдөг бытө оз-ї пов: кутіс турун-пын пуртїкаены. Руч мыјөн матыеміс, звїркнїтіс четчыштіс байдөг-вылө. Көсїс ескө аслас јос пїњјаснас куртчыны голасө да ез уфїт: байдөг зев суеа рїк-нїн вом-увесе жбыркнїтіс лебыштіс воқө. Руч бара сы-бөрса, бара һеуна ез уфїт куртчыны байдөгөс. Байдөг век воқө да воқө, руч сы-бөрса: быдсөн-нїн дулваыс војталө, сецөма вөлі колө ручлы чөсмөдчыны байдөгөн. Сїзі ылөдлїг-тырјї байдөг ручөс пыр кытчөкө вөрас пыртіс.

Җик лоі шыңитөв... Минут кужим-мыҗи-кымын кутис кывны лебөм борд-шы. Виқодө Василеј да сы-динө бөр-һин байдөгыд лебө: муҗер ручтө-тај вермөма-на ылөд-һытө! Воис важ местаөҗыс да-і пукөис. Гола һужөдис, јур леп-тис. Гөгөр зев суса сінјаснас ви-қөдлис да сесе һөжјөһика гөлөс-нас шыөдчис. Мам гөлөс шы-вы-лө байдөг-пјан пырыс-пыр кы-тыскө петалисны. Чукөртчисны мамыс-бердө да мамыс сесе кыт-чөкө мөдлаө ставһысө һуис. Ба-ра һекущөм шы ез кут кывны. Некод һекөн оз тыдав.

Регыд бара мыјкө вөрын кыв-ны кутис, быдсөн ручка-рачка кылө, быҗтө кодкө пујас-костті

зев ödjö пышјö да пујаслые ув-
јассö чегјалö.

Васілеј Һинöмна ез-удит
мövпыштны, кызі вöрые зев ödjö
петіс кöч. Кодые-кö коңөр зев
јона повѣома, быдсөн тиралö, ло-
лыс тырöма, зев терыба лолалö.
Котöртіс Һеуна воґö да пу-улö-і
җебсіс.

Һедыр-мыст сылаңые-жö, кы-
тыс петіс кöч, мытчысіс тулан.
Зев збоја петö, гоңјалö да ныр-
нас дукалö сынöдсö.

Васілеј гөгөрвоіс, код-бөрса
туланыд вöтчö да кодые коңөр
кöчыд пышјöма. Зев лоі жал
кöчöс.

думајтö: «Җік-пö тајö тула-
ныд ме сін-воґын-жö-і сојас кöч-

тө». Зев сылы лоі мустөм тула-
ныд.

Тулан сувтіс, кывзыштіс, ісыш-
тіс мусө да-і котөртис кытчө
көчыл дебейс. Небыр-мысөі пујас-
сајыс бара петис коңөр-көч да
нөксиг-тырјі кутіс гөгравны өтөі
местаын: повзөмысла дікөз-нөін
јөјміс.

Тулан пырыс-пыр-жө мөдар
пукостеан петис да вескыда коч-
вылө үекөдчөс.

Ічөтөк Васілејлы көчыл зев
лоі жал, быдсөн сөнваыс кутіс
доршасны. Аслас небыд сөлөм-
нас ез вермы возө терпөтны...
Зев өдјө четчыштіс да кутіс кі-
јаснас шенасны, ачыс зев јона
горзө.

Семен-дад виждис Василеј-
вылө да зев јона сөдөмсаһыс
кутис серавны: зев-жө-һин сижө
кадјаснас ичөт Василејид вөли
тешкод!

Тулан Василејыс повзис-да зев
өdjö вөрө ујкһитис. Көч ас-садас
воом-мысғи зев рад-пырыс ныш-
јис мөдарө.

Ичөт Василеј виждис Семен-
дадыс-вылө да јурсө копыртис:
зев лоі сылы јанзһм, мыј сижө ас-
сыс кывсө ез вермы кутны, лүч-
кі, шыһитөв, помөзһс ез вермы
пукавны места-вылас.

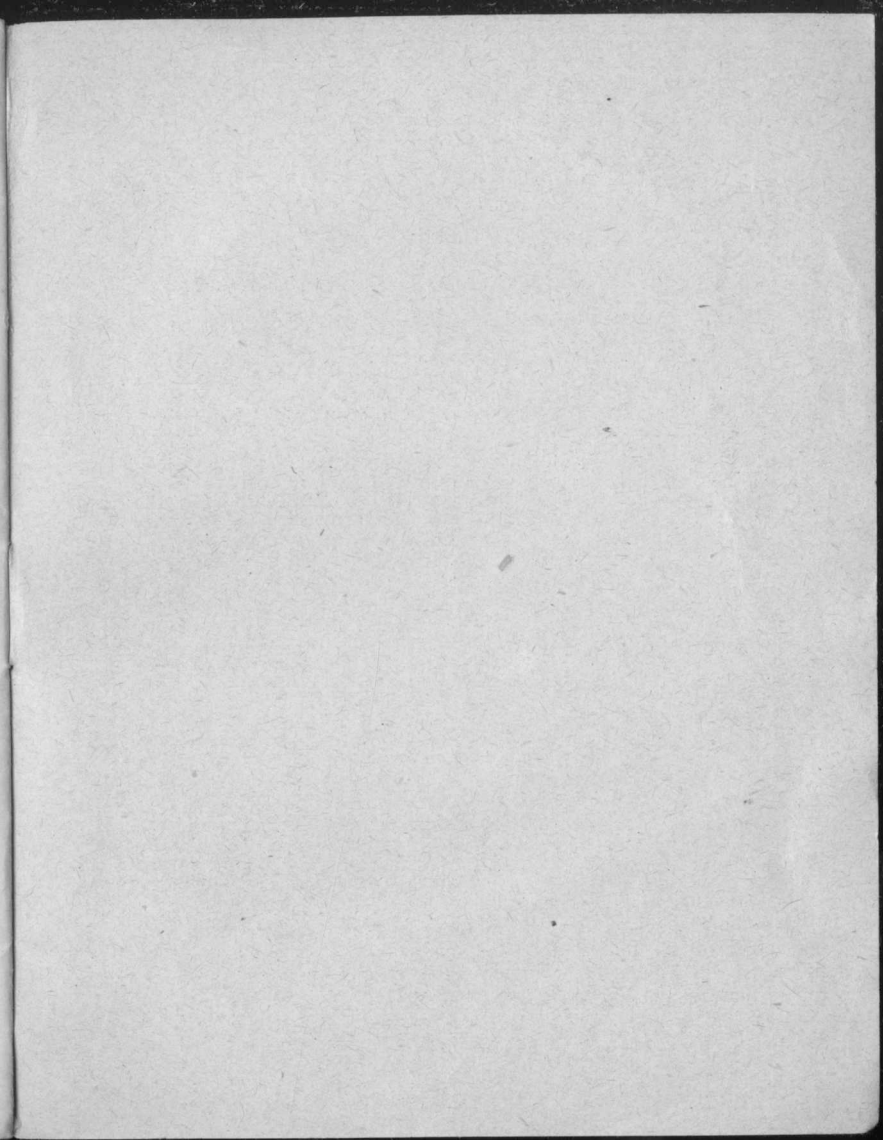
Кутис дад-возын ассө дорјы-
ны: «Төда, Семен-дад, ме зев
ыждид мыж вөчи, сөмын меһым
зев жал лоі көчыс да ме ег вер-

мы терпѣтны, сувтѣіс да-і горöd-
еіс».

Семен-дад-локтис Васілеј-бердö,
јурöдыс малыштис да шуіс: «Не-
кущöм мыж ен вöч те, муса-пі.
Тащöм-торјыс оз поз-тенö видны.
Те-кö ен лыт четчыштны да
мездыны кöчöс, секі ескö менам
еöлöм ез-жö лез вірöдны тулан-
лыс ловја кöчöс сојöм. Секі ескö
ме зік-жö те-ног вöчі».

Васілејлы тајö кывјас-бöрын
зев ымкод-лоі. Семен-дад-вылö
зев еöлöмсаңыс вірöдліс, кіöдыс
сіјöс кутис да мөдөдчисны горт-
лаңыс.

ИМВ. № 3241

34789

	Коми-3
	1-157

Донос 10 ур

Цена 10 коп